

На основу члана 5. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 49/21) и члана 8. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20),

Министар рударства и енергетике доноси

ПРАВИЛНИК О ОПРЕМИ ПОД ПРИТИСКОМ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим правилником прописују се технички захтеви који се односе на пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском и склопова код којих је највећи дозвољени притисак PS већи од 0,5 bar.

Опрема на коју се не примењује правилник

Члан 2.

Овај правилник се не примењује на:

1) цевоводе који се састоје од цеви или система цеви који су пројектовани за транспорт флуида или материје до или од инсталације (на копну или на мору), који почиње са запорним уређајем и укључује последњи запорни уређај који се налази унутар граница инсталације, укључујући сву додатну опрему посебно пројектовану за цевоводе; ово изузеће се не примењује на стандардну опрему под притиском попут оне која се може наћи у станицама за редукцију притиска или компресорским станицама;

2) цевоводе за довод, дистрибуцију и одвод воде са пратећом опремом, површински развод са опремом као што су бране, тунели под притиском, шахтови под притиском за хидроелектричне инсталације и припадајућа посебна помоћна опрема;

3) једноставне посуде под притиском које су обухваћене посебним прописом;

4) аеросолне распршиваче који су обухваћени посебним прописом;

5) опрему за функционисање возила која је обухваћена посебним прописима а односи се на:

- (1) моторна возила и приколице,
- (2) пољопривредна или шумска возила са приколицама,
- (3) моторна возила са два или три точка;

6) опрему која није категорисана изнад категорије I из члана 14. овог правилника на коју се односе посебни прописи који обухватају:

- (1) безбедност машина,
- (2) лифтове,
- (3) електричну опрему унутар одређених граница напона,
- (4) медицинску опрему,
- (5) гасне апарате,
- (6) опрему и заштитне системе намењеним за употребу у потенцијално

експлозивним атмосферама;

7) опрему повезану са производњом или трговином оружијем, муницијом и ратном опремом;

8) опрему пројектовану за коришћење у нуклеарној индустрији чије отказивање рада може довести до радиоактивне емисије;

9) опрему за контролу бушотина која се користи у истраживању и производњи нафте, гаса и геотермалних вода, као и опрему која се у подземном складишту користи за одржавање, односно контролу притиска у бушотини (уређаји за спречавање ерупције, цевни разводници и сва пратећа опрема за бушотине);

10) опрему која обухвата кућишта или машине, за коју се захтеви за димензионисање, избор материјала и начин производње првенствено заснивају на довољној чврстоћи, крутости и стабилности како би се задовољили статички и динамички радни утицаји или услед других радних карактеристика за које притисак не представља битан фактор. Таква опрема може да укључује:

(1) машине, укључујући и турбине и моторе са унутрашњим сагоревањем;

(2) парне машине, гасне/парне турбине, турбогенераторе, компресоре, пумпе и погонске уређаје;

11) високе пећи, укључујући и систем за хлађење пећи, рекуператоре врелог ваздуха, одвајач прашине и пречистаче излазних гасова из високих пећи, скрубере и директне редукционе куполе пећи, укључујући хлађење пећи, гасне конверторе и посуде за топљење, поновно топљење, дегазацију и ливење гвожђа, челика и обојених метала;

12) кућишта за високонапонску електро опрему, као што су: склопке, управљачки уређаји, трансформатори и ротационе машине;

13) цеви под притиском за трансмисионе системе, на пример за електричну енергију и телефонске каблове;

14) бродове, ракете, авионе и мобилне уређаје на мору, као и опрему посебно намењену за уградњу у њих или за њихов погон;

15) опрему под притиском која се састоји од флексибилног кућишта, нпр. ауто пнеуматике, ваздушне јастуке, лопте за игру, чамце на надувавање и другу сличну опрему под притиском;

16) издувне и усисне пригушиваче звука;

17) боце или лименке за газирана пића за крајњу потрошњу;

18) посуде пројектоване за транспорт и дистрибуцију пића, код којих је производ PSxV највише једнак 500 bar x l и код којих највећи дозвољени притисак не прелази 7 bar;

19) опрему обухваћену прописима о копненом превозу опасних материја: о покретној опреми под притиском као и опрему која је обухваћена Међународним поморским кодексом о опасним материјама и Конвенцијом о међународној организацији за цивилно ваздухопловство;

20) грејна тела и цеви у систему грејања топлотом водом;

21) посуде за течност са притиском гаса изнад течности, који не прелази 0,5 bar.

Значење појединих израза

Члан 3.

Поједини изрази који се употребљавају у овом правилнику имају следеће значење:

1) опрема под притиском - посуде, цевоводи, сигурносни уређаји, помоћни уређаји под притиском и припадајући делови ове опреме као што су: прирубнице, спојнице, прикључци, ослонци, ушке за ношење и други делови сличне намене;

2) посуда - затворен простор пројектован и израђен са наменом да садржи флуиде под притиском, укључујући и прикључке за спајање и повезивање са другом опремом. Посуда може бити састављена од једне или више комора;

3) цевовод – компоненте цевовода, намењене транспорту флуида, које међусобно повезане чине систем под притиском; цевоводи обухватају цеви и системе цеви, фазонски комади, компензатори, црева или друге одговарајуће компоненте под притиском; под цевоводом се подразумевају и размењивачи топлоте, састављени од цеви који служе за хлађење и грејање ваздуха;

4) сигурносни уређаји - уређаји који су пројектовани за заштиту опреме под притиском од прекорачења дозвољених вредности, и то: уређаји за директно ограничење притиска, као што су сигурносни вентили, уређаји са распрскавајућом мембраном, заштитна шипка, уређаје за ограничавање који служе за покретање средстава за исправљање или омогућују искључивање или искључују и блокирају као што су пресостати, термостати или регулатори нивоа и мерни и регулациони уређаји са сигурносном функцијом

5) помоћни уређаји под притиском - уређаји који имају радну функцију и кућиште изложено притиску;

6) склоп - неколико јединица опреме под притиском које склапа произвођач и које после монтаже чине јединствену и функционалну целину;

7) притисак - притисак у односу на атмосферски, тј. манометарски притисак (надпритисак). Вакуум (подпритисак) се обележава негативном вредношћу;

8) највећи дозвољени притисак (PS) - највећи притисак за који је опрема пројектована и који је утврдио произвођач; овај притисак се утврђује за одређено мерно место на опреми, које одреди произвођач; место мора бити у близини уређаја за заштиту или ограничење или на највишој тачки на опреми, или ако то није могуће, на другом месту који је одредио произвођач;

9) највећа/најмања дозвољена температура (TS) - највећа/најмања температура за коју је опрема пројектована и коју је утврдио произвођач;

10) запремина (V) - унутрашња запремина коморе, укључујући и запремину прикључака до првих спојева или заварених спојева, а без запремине сталних унутрашњих делова;

11) називна величина (DN) - бројна вредност која је заједничка за све компоненте цевног система осим оних компоненти означених спољашњим пречником или величином навоја; то је обично цео број који представља референтну вредност. Називна величина се означава словном ознаком DN и бројем;

12) флуиди - гасови, течности и паре у чистој фази или њихове смеше, које могу да садрже суспензију чврстих материја;

13) нерастављиви спојеви - спојеви који се не могу другачије раставити осим разарањем;

14) Европско одобрење за материјале - технички документ који дефинише карактеристике материјала намењених трајном коришћењу у производњи опреме под притиском, а који нису обухваћени ниједним хармонизованим стандардом;

15) испорука на тржишту - свако чињење доступним опреме под притиском или склопова на тржишту Републике Србије ради дистрибуције, потрошње или употребе, у оквиру привредне делатности, са или без накнаде;

16) стављање на тржиште - прва испорука опреме под притиском или склопова на тржишту Републике Србије;

17) стављање у употребу - прва употреба опреме под притиском или склопа од стране њеног корисника;

18) произвођач - правно лице или предузетник које израђује опрему под притиском или склоп или за кога се опрема под притиском или склоп пројектује и израђује и који ставља ту опрему под притиском или склоп на тржиште под својим именом или трговачким знаком;

19) заступник - правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које има писано овлашћење произвођача да у његово име предузима одређене радње;

20) увозник - правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које ставља на тржиште опрему под притиском или склоп из других земаља држава;

21) дистрибутер - правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, које је укључено у ланац испоруке, а није произвођач или увозник;

22) испоручилац - произвођач, заступник, увозник или дистрибутер;

23) техничка спецификација - документ којим су прописани технички захтеви које опрема под притиском или склопови морају да испуне;

24) супстанца - хемијски елемент и његова једињења у природном стању или добијена у производном процесу укључујући адитиве који су неопходни за одржавање њене стабилности и нечистоће које произилазе из примењеног процеса, изузимајући растварач који се може издвојити тако да то не утиче на стабилност супстанце или промену њеног састава;

25) смеша - мешавина или раствор две или више супстанци;

Други изрази који се употребљавају у овом правилнику, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, општа безбедност производа и стандардизација.

Испорука и стављање у употребу

Члан 4.

Опрема под притиском и склопови из члана 1. овог правилника стављају се на тржиште и у употребу ако су исправно уграђени, одржавани и коришћени према намени и ако не угрожавају здравље и безбедност људи, домаћих животиња и имовине, у складу са овим правилником и другим прописима.

На сајмовима, изложбама и презентацијама може се изложити опрема под притиском и склопови из члана 1. овог правилника који нису у складу с одредбама овога правилника само ако је на њима стављен видљив знак који означава да они нису усаглашени са захтевима овог правилника и да се неће стављати на тржиште и/или употребу док се не усагласе са тим захтевима.

Током излагања предузимају се све неопходне мере безбедности прописане од стране надлежних тела у циљу заштите здравља и безбедности људи, а у складу са прописаним захтевима.

Технички захтеви

Члан 5.

Опрема под притиском, из тач. 1) до 4) овог става мора да испуњава битне захтеве из Прилога I - Битни захтеви за безбедност, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог I), и то:

1) Посуде, осим посуда наведених у тачки 2) став 1. овог члана, намењене за:

(1) Гасове, утечњене гасове, гасове растворене под притиском, паре и течности чији је притисак паре при највећој дозвољеној температури већи од 0,5 bar од нормалног атмосферског притиска (1013 mbar), а у оквиру следећих граница:

– за флуиде из групе 1 са запремином $V > 1$ l и производом $PS \times V > 25 \text{ bar} \times \text{l}$, или са притиском $PS > 200 \text{ bar}$ - Дијаграм 1. садржан у Прилогу II - Дијаграми за оцењивање усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог II);

– за флуиде из групе 2, са запремином $V > 1$ l и производом $PS \times V > 50 \text{ bar} \times \text{l}$, или са притиском $PS > 1000 \text{ bar}$ и сви преносиви апарати за гашење пожара и боце за апарате за дисање - Дијаграм 2. садржан у Прилогу II.

(2) Течности са притиском паре при највећој дозвољеној температури, који није већи од 0,5 bar од нормалног атмосферског притиска (1013 mbar), а у оквиру следећих граница:

- за флуиде из групе 1 са запремином $V > 1$ l и производом $PS \times V > 200 \text{ bar} \times \text{l}$, или са притиском $PS > 500 \text{ bar}$ - Дијаграм 3. садржан у Прилогу II;
- за флуиде из групе 2 притиска $PS > 10 \text{ bar}$ и производом $PS \times V > 10\,000 \text{ bar} \times \text{l}$ или притиском $PS > 1\,000 \text{ bar}$ - Дијаграм 4. садржан у Прилогу II.

2) Опрема под притиском која се загрева пламеном или на други начин, са ризиком од прегревања, намењена за производњу паре или вреле воде при температурама вишим од 110°C, са запремином већом од 2l и сви апарати за кување под притиском – Дијаграм 5. садржан у Прилогу II.

3) Цевоводи за:

(1) Гасове, утечњене гасове, гасове растворене под притиском, паре и оне течности чији је притисак паре при највећој дозвољеној температури већи од 0,5 bar од нормалног атмосферског притиска (1013 mbar), у оквиру следећих граница:

- за флуиде из групе 1 са $DN > 25$ - Дијаграм 6. садржан у Прилогу II);
- за флуиде из групе 2 са $DN > 32$ и производом $PS \times DN > 1000 \text{ bar}$ - Дијаграм 7. садржан у Прилогу II).

(2) Течности чији притисак паре при највећој дозвољеној температури није већи од 0,5 bar од нормалног атмосферског притиска (1013 mbar), у оквиру следећих граница:

- за флуиде из групе 1 са $DN > 25$ и производом $PS \times DN > 2000 \text{ bar}$ - Дијаграм 8. садржан у Прилогу II;
- за флуиде из групе 2 са $PS > 10 \text{ bar}$, $DN > 200$ и производом $PS \times DN > 5000 \text{ bar}$ - Дијаграм 9. садржан у Прилогу II.

4) Сигурносни уређаји и помоћни уређаји под притиском, намењени за опрему из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана, када је таква опрема уграђена у склоп.

Склопови који садрже најмање један елемент опреме из става 1. овог члана морају да испуњавају битне захтеве за безбедност из Прилога I, и то:

1) Склоп намењен за производњу паре или вреле воде на температури вишој од 110°C, а који се састоји од најмање једног комада опреме под притиском која се загрева пламеном или на неки други начин, а који представља опасност због прегревања;

2) Склопови, осим склопова из тачке 1) овог става, ако их произвођач намени за тржиште и употреби као склопове.

Склопови намењени за производњу топле воде при температури нижој од 110 °C, при ручном ложењу чврстим горивом, са производом $PS \times V > 50 \text{ bar} \times \text{l}$, морају испуњавати битне захтеве из тачака (2.10), (2.11), (3.4), 5(a) и 5(г) датих у Прилогу I.

Опрема под притиском и/или склопови код којих су радни услови нижи или једнаки вредностима из ст. 1. и 2. овог члана, морају да се пројектују и израђују према доброј инжењерској пракси, ради осигурања безбедне употребе и морају да имају одговарајућа упутства за коришћење и ознаке за идентификацију произвођача или његовог овлашћеног представника у Републици Србији, односно увозника. Ова опрема и/или склопови не могу бити обележени знаком усаглашености.

Слободан промет

Члан 6.

По основу опасности од притиска не може се забранити, ограничити или ометати испорука и стављање на тржиште опреме под притиском и склопова, под условима које је утврдио произвођач, ако су испуњени захтеви овог правилника.

Када је опрема или склоп под притиском намењен коришћењу у Републици Србији ознаке и упутства која су неопходна за безбедну и правилну употребу опреме и склопова под притиском, на која се позива у тачкама 3.3 и 3.4 у Прилогу I, морају бити на српском језику.

II ОБАВЕЗЕ ИСПОРУЧИЛАЦА

Обавезе произвођача

Члан 7.

Произвођач је дужан да:

1) обезбеди да је опрема под притиском и склопови из члана 5. ст. 1. и 2. овог правилника коју ставља на тржиште или користи за сопствене потребе пројектована и израђена у складу са битним захтевима за безбедност из Прилога I;

2) обезбеди да је опрема под притиском и склопови из члана 5. став 3. овог правилника коју ставља на тржиште или користи за сопствене потребе пројектована и израђена у складу са добром инжењерском праксом;

3) за опрему под притиском и склопове из члана 5. ст 1. и 2. овог правилника састави техничку документацију из Прилога III - Поступци оцењивања усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог III) и спроведе или да се спроведе одговарајући поступак оцењивања усаглашености из члана 15. овог правилника;

4) састави декларацију о усаглашености и стави знак усаглашености када је поступком из тачке 3) овог става доказана усаглашеност са примењивим захтевима опреме под притиском или склопова из члана 5. ст. 1. и 2. овог правилника.

5) чува техничку документацију и декларацију о усаглашености десет година након стављања на тржиште опреме под притиском или склопова;

6) обезбеди да су процедуре за серијску производњу усаглашене са захтевима овог правилника и да су на одговарајући начин узете у обзир промене у пројекту или карактеристика опреме под притиском или склопова, као и промене у хармонизованим стандардима или другим техничким спецификацијама на основу којих је објављена усаглашеност опреме под притиском или склопова;

7) када је то сврсисходно, с обзиром на ризике које представља опрема под притиском или склопови, у циљу заштите здравља и безбедност потрошача и осталих корисника, испитује узорке опреме под притиском или склопова који су испоручени на тржиште, прати и ако је то потребно, води књигу жалби неусаглашене опреме под притиском и склопова и њихових опозива и о томе обавештава дистрибутере;

8) обезбеди да је на његовој опреми под притиском или склоповима наведен тип, шаржа или серијски број или било која друга ознака која омогућава њихову идентификацију или, ако величина или природа опреме под притиском или склопа то не допушта, да се тражени подаци наведу на паковању или у пратећем документу;

9) на опреми под притиском или склопу, или када то није могуће, на њиховом паковању или у пратећем документу, наведе своје име, регистровано трговачко име или регистровани заштитни знак и поштанску адресу на којој је доступан, при чему адреса садржи јединствено место на којем је произвођач доступан и подаци за контакт морају да буду на српском језику;

10) обезбеди да су уз опрему под притиском или склопове из члана 5. ст. 1. и 2. приложена јасна, разумљива и схватљива упутства и подаци у складу са тач. 3.3. и 3.4. Прилога I на српском језику;

11) обезбеди да су уз опрему под притиском или склопове из члана 5. став 3. приложена јасна, разумљива и схватљива упутства и подаци у складу са чланом 5. став 3 на српском језику;

12) у случају да сматра да опрема под притиском или склопови које је ставио на тржиште нису у складу са овим Правилником одмах предузме потребне корективне мере како би се та опрема под притиском или склопови по потреби усагласили, повукли са тржишта или опозвали.

13) у случају да опрема под притиском или склопови који су испоручени на тржиште представљају ризик, одмах о томе обавести министарство надлежно за послове енергетике уз навођење свих појединости, посебно оних о неусаглашеностима и свим предузетим корективним мерама;

14) на захтев министарству надлежном за послове енергетике достави све податке и документе потребне за доказивање усаглашености опреме под притиском или склопова са захтевима овог правилника у папирном и електронском облику на српском језику;

15) на захтев министарства надлежног за послове енергетике, са њим сарађује у свакој активности предузетој ради уклањања ризика које представља опрема под притиском или склоп које је ставио на тржиште.

Обавезе заступника

Члан 8.

Произвођач може писмено да овласти заступника да у његово име извршава све или део обавеза прописаних овим правилником, осим обавеза из члана 7. став 1. тач. 1), 2), 3) и 4).

Заступник је дужан да извршава све обавезе у складу са овлашћењем из става 1. овог члана.

Овлашћење из става 1. овог члана садржи најмање обавезу заступника да декларацију о усаглашености и техничку документацију чува и на захтев достави министарству надлежном за послове енергетике током периода од десет година од дана стављања опреме под притиском или склопова на тржиште, као и да извршава обавезе из члана 7. тач. 14) и 15) овог правилника.

Обавезе увозника

Члан 9.

Увозник је дужан да:

1) на тржиште ставља искључиво опрему под притиском или склопове усаглашене са захтевима овог правилника;

2) пре стављања на тржиште опреме под притиском или склопова из члана 5. ст. 1. и 2. овог правилника обезбеди да је произвођач спровео одговарајући поступак оцењивања усаглашености у складу са чланом 15. овог правилника.

3) обезбеди да је произвођач саставио техничку документацију, да опрема под притиском или склопови имају знак усаглашености и да су приложена упутства и подаци у складу са тач. 3.3. и 3.4. Прилога I, као и да је произвођач испунио захтеве из члана 7. став 1. тач 8) и 9) овог правилника;

4) пре стављања на тржиште опреме под притиском и склопова из члана 5. став 4. овог правилника обезбеди да је произвођач саставио техничку документацију, да су уз опрему под притиском и склопове приложена упутства за употребу и да је произвођач испунио захтеве из захтеве из члана 7. став 1. тач 8) и 9) овог правилника;

5) у случају да сматра да опрема под притиском или склопови нису у складу са битним захтевима за безбедност из Прилога I, не ставља опрему под притиском или склоп на тржиште све док се не спроведе њихово усаглашавање;

6) у случају да опрема под притиском или склопови представљају ризик, о томе обавести произвођача и министарство надлежно за послове енергетике;

7) на опреми под притиском или склопу, или када то није могуће, на њиховом паковању или у пратећем документу, наведе своје име, регистровано трговачко име или регистровани заштитни знак и поштанску адресу на којој је доступани, при чему подаци за контакт морају да буду на српском језику;

8) обезбеди да су уз опрему под притиском или склопове из члана 5. ст. 1. и 2. овог правилника приложена упутства и подаци у складу са тач. 3.3. и 3.4. Прилога I на српском језику;

9) обезбеди да су уз опрему под притиском или склопове из члана 5. став 3. овог правилника приложена упутства и подаци на српском језику;

10) обезбеди да, док су опрема под притиском или склопови из члана 5. ст. 1. и 2. под његовом одговорношћу, услови складиштења или транспорта не угрозе њихову усаглашеност са битним захтевима за безбедност из Прилога I;

11) када је то сврсисходно, с обзиром на ризике које представља опрема под притиском или склопови, у циљу заштите здравља и безбедност потрошача и осталих корисника, испитује узорке опреме под притиском или склопова који су испоручени на тржиште, прати и ако је то потребно, води књигу жалби неусаглашене опреме под притиском и склопова и њихових опозива и о томе обавештава дистрибутере;

12) у случају да сматра да опрема под притиском или склопови које је ставио на тржиште нису у складу са овим Правилником одмах предузме потребне корективне мере како би се та опрема под притиском или склопови по потреби усагласили, повукли са тржишта или опозвали;

13) у случају да опрема под притиском или склопови који су испоручени на тржиште представљају ризик, одмах о томе обавести министарство надлежно за послове енергетике уз навођење свих појединости, посебно оних о неусаглашеностима и свим предузетим корективним мерама;

14) чува техничку документацију и Декларацију о усаглашености десет година након стављања на тржиште опреме под притиском или склопова и да иста буде на располагању министарству надлежном за послове енергетике на његов захтев;

15) на захтев министарству надлежном за послове енергетике достави све податке и документе потребне за доказивање усаглашености опреме под притиском или склопова са захтевима овог правилника у папирном и електронском облику на српском језику;

16) на захтев министарства надлежног за послове енергетике, са њим сарађује у свакој активности предузетој ради уклањања ризика које представља опрема под притиском или склоп које је ставио на тржиште.

Обавезе дистрибутера

Члан 10.

Дистрибутер је дужан да:

1) приликом испоруке на тржиште опреме под притиском или склопова поступа у складу са захтевима овог правилника;

2) пре испоруке на тржиште опреме под притиском или склопова из члана 5. ст. 1. и 2. овог правилника, провери: да ли опрема под притиском или склоп носи знак усаглашености, да ли је приложена неопходна документација, упутства и подаци у складу с тачкама 3.3. и 3.4. Прилога I на српском језику и да ли су произвођач и увозник испунили захтеве из члана 7. став 1. тач 8) и 9), односно члана 9. став 1. тачка 7).

3) у случају да сматра да опрема под притиском или склопови нису у складу са битним захтевима за безбедност из Прилога I, не ставља опрему под притиском или склоп на тржиште све док се не спроведе њихово усаглашавање;

4) у случају да опрема под притиском или склопови представљају ризик, о томе обавести произвођача, односно увозника и министарство надлежно за послове енергетике;

5) пре испоруке на тржиште опреме под притиском или склопова из члана 5. став 3. провери да ли су уз опрему под притиском или склоп приложена одговарајућа упутства за употребу, на српском језику, као и да су произвођач и увозник испунили захтеве из члана 7. став 1. тач 8) и 9), односно члана 9. став 1. тачка 7).

6) обезбеди да, док су опрема под притиском или склопови из члана 5. ст. 1. и 2. под његовом одговорношћу, услови складиштења или транспорта не угрозе њихову усаглашеност са битним захтевима за безбедност из Прилога I;

7) у случају да сматра да опрема под притиском или склопови које је ставио на тржиште нису у складу са овим Правилником одмах предузме потребне корективне мере како би се та опрема под притиском или склопови по потреби усагласили, повукли са тржишта или опозвали;

8) у случају да опрема под притиском или склопови који су испоручени на тржиште представљају ризик, одмах о томе обавести министарство надлежно за послове енергетике уз навођење свих појединости, посебно оних о неусаглашеностима и свим предузетим корективним мерама;

9) на захтев министарству надлежном за послове енергетике достави све податке и документе потребне за доказивање усаглашености опреме под притиском или склопова са захтевима овог правилника у папирном и електронском облику на српском језику;

10) на захтев министарства надлежног за послове енергетике, са њим сарађује у свакој активности предузетој ради уклањања ризика које представља опрема под притиском или склоп које је ставио на тржиште.

Случајеви у којима се обавезе произвођача примењују на увозника и дистрибутера

Члан 11.

Увозник или дистрибутер сматрају се произвођачем у смислу овог Правилника и подлежу обавезама произвођача у складу с чланом 7. овог правилника када опрему под притиском или склоп стављају на тржиште под својим именом или трговачким знаком или када измени опрему под притиском или склоп који су већ стављени на тржиште на такав начин да то може да утиче на усаглашеност са захтевима овог Правилника.

Идентификација испоручилаца

Члан 12.

На захтев министарства надлежног за послове енергетике испоручилац је дужан да достави податке о идентитету:

1) сваког испоручиоца који му је испоручио опрему под притиском или склоп;

2) сваког испоручиоца који којем је испоручио опрему под притиском или склоп.

Податке из става 1. овог члана испоручилац је дужан да буде у стању да достави током периода од 10 година од дана када му је испоручена опрема под притиском или склопови и 10 година од дана када је испоручио опрему под притиском или склопове на тржиште.

III ПРЕТПОСТАВКА УСАГЛАШЕНОСТИ И КАТЕГОРИЗАЦИЈА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ

Претпоставка усаглашености

Члан 13.

Опрема под притиском или склопови из члана 5. ст. 1. и 2. који су усаглашени са српским стандардима или делом српских стандарда, којима су преузети европски хармонизовани стандарди. сматрају се усаглашеним с битним захтевима за безбедност из Прилога I овог правилника на које се односе ти стандарди.

Материјали који се користе у производњи опреме под притиском или склопова и који су усаглашени са Европским одобрењем за материјале, у складу са чланом 16. став 4. сматрају се усаглашеним са применљивим битним захтевима за безбедност из Прилога I овог правилника.

Категоризација опреме под притиском

Члан 14.

Опрема под притиском из члана 5. став 1. категорише се у категорије зависно од степена опасности, а у складу са захтевима из Прилога II овог правилника.

За потребе категоризације флуиди се деле у следеће две групе:

1) Група 1. обухвата супстанце и смеше које су класификоване као опасне у складу са следећим нивоима физичке опасности и нивоима опасности за здравље утврђенима у деловима 2. и 3. Прилога I Правилника о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 50/17 и 21/19)

- (1) нестабилни експлозивни и експлозивни из подкласе 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. и 1.5;
- (2) запаљиви гасови, категорије 1. и 2;
- (3) оксидирајући гасови, категорије 1;
- (4) запаљиве течности, категорије 1 и 2;
- (5) запаљиве течности категорије 3. када је највиша дозвољена температура изнад температуре паљења;
- (6) запаљиве чврсте супстанце категорије 1. и 2;
- (7) самореактивне супстанце и смеше типа од А до Ф;
- (8) самозапаљиве течности категорије 1;
- (9) самозапаљиве чврсте супстанце категорије 1;
- (10) супстанце и смеше које у контакту са водом ослобађају запаљиве гасове категорије 1, 2. и 3;
- (11) оксидујуће течности категорије 1, 2. и 3.;
- (12) оксидирајуће чврсте супстанце категорије 1, 2. и 3;
- (13) органски пероксиди типа од А до Ф;
- (14) акутна перорална токсичност, категорије 1. и 2;
- (15) акутна дермална токсичност, категорије 1. и 2;
- (16) акутна инхалациона токсичност, категорије 1, 2. и 3;
- (17) специфична токсичност за циљни орган – једнократна изложеност, категорије 1.

2) Група 2 обухвата све остале супстанце и смеше које не припадају Групи 1.

У случају када се посуда састоји из више комора, она се категорише у највишу категорију међу категоријама појединих комора. Када једна комора садржи више флуида, категоризација се врши на основу флуида који захтева највишу категорију.

Поступци оцењивања усаглашености

Члан 15.

Поступци оцењивања усаглашености који се примењују за сваки комад опреме под притиском утврђују се према категорији у коју је опрема категорисана у складу са чланом 14. овог правилника.

Поступци оцењивања усаглашености који се примењују на поједине категорије опреме под притиском су:

- 1) Категорија I:
  - Модул А
- 2) Категорија II:
  - Модул А2
  - Модул D1
  - Модул Е1
- 3) Категорија III:
  - Модули В (пројекат типа) + D
  - Модули В (пројекат типа) + F
  - Модули В (тип производње) + E
  - Модули В (тип производње) + C2
  - Модул Н
- 4) Категорија IV:
  - Модули В (тип производње) + D
  - Модули В (тип производње) + F
  - Модул G
  - Модул Н1

Поступци оцењивања усаглашености прописани су Прилогом III овог правилника.

Оцењивање усаглашености опреме под притиском спроводи се применом једног од поступака оцењивања усаглашености, по избору произвођача, у зависности од категорије у коју је опрема категорисана. Произвођач може да одабере поступак за оцењивање усаглашености који се односи на вишу категорију, уколико она постоји.

У оквиру поступка обезбеђења квалитета за опрему под притиском из категорије III и IV из члана 5. став 1. тачка 1) подтачка (1), члана 5. став 1. тачка 1) подтачка (2) прва алинеја, и члана 5. став 1. тачка 2), именовано тело узима, приликом ненајављених посета, узорак опреме из производње или складишта како би спровело или дало да се спроведе завршно оцењивање из тачке 3.2. Прилога I овог правилника. У циљу наведеног произвођач обавештава именовано тело о утврђеном распореду производње. Именовано тело је дужно да изврши најмање два посете током прве године производње. Учесталост наредних посета одређује именовано тело на основу критеријума из тачке 4.4. модула D, E и H и тачке 5.4. модула H1.

У случају појединачне производње посуда и опреме под притиском из категорије III из члана 5. став 1. тачка 2) при примени модула H, именовано тело спроводи или даје да се спроведе завршно оцењивање за сваки комад, у складу са тачком 3.2. Прилога I. У циљу наведеног, произвођач мора да обавести именовано тело о планираном распореду производње.

Склопови из члана 5. став 2. се оцењују према поступку глобалног оцењивања који обухвата:

1) оцењивање сваког комада опреме под притиском који припада склопу и који је наведен у члану 5. став 1 овог правилника, а на коме није раније спроведено оцењивање усаглашености и који није добио посебан знак усаглашености, при чему се поступак оцењивања усаглашености утврђује према категорији сваког комада опреме;

2) оцењивање укрупњавања делова склопа, у складу са тач 2.3, 2.8. и 2.9. Прилога I овог правилника, које мора да се спроведе према највишој категорији примењивој на одређеној опреми, осим оне која се примењује на сигурносне уређаје;

3) оцењивање заштите склопа од прекорачења дозвољених радних параметара, у складу са тач. 2.10. и 3.2.3. Прилога I овог правилника, а које мора да се спроведе за највишу категорију примењиву на делове опреме коју треба заштитити.

За потребе спровођења експеримента именована тела могу у оправданим случајевима да дозволе испоруку на тржиште и стављање у употребу на територији Републике Србије појединих делова опреме под притиском и склопова из члана 3. овог правилника, без претходно извршеног оцењивања усаглашености у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Записи и преписка који се односе на поступке оцењивања усаглашености састављају се на српском језику и евентуално језику који то тело одобри.

Сва документа која се односе на оцењивање усаглашености морају бити на српском језику.

Европско одобрење за материјале

Члан 16.

Европско одобрење за материјале за опрему под притиском на захтев произвођача материјала или опреме под притиском издаје именовано тело, пријављено у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и посебним прописима донетим на основу тог закона, и о томе обавештава Европску комисију.

Пријављено тело из става 1. овог члана ће извршити или организовати да се изврше провере и испитивања за потребе утврђивања усаглашености типа материјала са одговарајућим захтевима овог правилника на основу чега издаје одобрење за материјале.

За материјале који су оцењени безбедним за употребу пре 29. новембра 1999. године, пријављено тело мора приликом потврђивања усаглашености узети у обзир постојеће податке.

Пре издавања Европског одобрења за материјале, пријављено тело мора да обавести Европску комисију и државе чланице Европске уније (у даљем тексту: државе чланице). Комисија у року од три месеца доноси мишљење које пријављено тело пре издавања Европског одобрења за материјале мора поштовати.

Примерак Европског одобрења за материјале за опрему под притиском доставља се државама чланицама, пријављеним телима и Европској комисији. Европска комисија објављује и ажурира списак европских одобрења за материјале у Службеном листу Европске Уније.

Пријављено тело које је издало Европско одобрење за материјале за опрему под притиском мора да укине то одобрење ако установи да га није требало ни издати или када је та врста материјала обухваћена хармонизованим стандардом. Оно мора да одмах обавести државе чланице, остала пријављена тела и Европску комисију о сваком укидању одобрења.

Материјали који се користе за опрему под притиском, а који су одобрени и објављени у Службеном листу Европске уније морају да испуњавају захтеве из Прилога I.

Контролно тело корисника

Члан 17.

Министар надлежан за послове енергетике може дозволити стављање, од стране корисника, на тржиште и у употребу на територији Републике Србије опреме под притиском или склопова чију је усаглашеност са битним захтевима за безбедност оценило контролно тело корисника именовано у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, посебним прописом донетим на основу тог закона којим се прописује начин именовања тела за оцењивање усаглашености и ставом 7. овог члана.

На опрему под притиском и склопове чије је оцењивање усаглашености спровело контролно тело корисника не може се постављати знак усаглашености.

Опрема под притиском и склопови из става 1. овог члана могу да се користе само у објектима привредног друштва у чијем је саставу је контролно тело корисника или у његовим зависним привредним друштвима.

Привредно друштво у чијем је саставу је контролно тело корисника и његова зависна привредна друштва дужни су да примене одговарајуће мере сигурности које се односе на техничке спецификације за пројектовање, производњу, контролисање, одржавање и употребу опреме под притиском и склопова.

Контролно тело корисника може да спроводи поступак оцењивања усаглашености искључиво за сопствене и потребе својих зависних привредних друштва.

Поступци оцењивања усаглашености које може да спроводи контролно тело корисника могу да буду само модули A2, C2, F и G у складу са Прилогом III.

Контролно тело корисника дужно је да министарству надлежном за послове енергетике достави податке о свим објектима у којима се користи опрема из става 3. овог члана.

Министарство надлежно за послове енергетике води евиденцију објеката из става 3. овог члана.

Министарство надлежно за послове енергетике именује контролно тело корисника у складу са чланом 21. овог правилника и проверава испуњеност мера из става 4. овог члана.

Декларација о усаглашености

Члан 18.

Декларацијом о усаглашености потврђује се да су испуњени битни захтеви за безбедност из Прилога I.

Декларација о усаглашености сачињава се на српском језику по моделу из Прилога IV - Декларација о усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог IV), тако да садржи елементе из примењеног поступка оцењивања усаглашености из Прилога III и редовно се ажурира.

Уколико се на опрему под притиском и склопове примењује више прописа којима је утврђена обавеза сачињавања декларације о усаглашености, сачињава се јединствена декларација о усаглашености у складу са свим примењеним прописима, у којој су наведени

ти прописи, при чему се под јединственом декларацијом о усаглашености сматра и скуп свих декларација о усаглашености сачињених у складу са појединачним примењеним прописима.

Сачињавањем декларације о усаглашености произвођач преузима одговорност за усаглашеност опреме под притиском или склопова са захтевима из овог правилника.

Означавање усаглашености

Члан 19.

Знак усаглашености мора бити у складу са обликом прописаним у прилогу V - Знак усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог V).

Знак усаглашености мора бити читљив и неизбрисив и поставља се на видном месту на сваком:

- 1) комаду опреме под притиском из члана 5. став 1. овог или његовој плочици са подацима;
- 2) склопу из члана 5. става 2. или његовој плочици са подацима.

Када стављање знака усаглашености због природе опреме или склопа није могуће или није оправдано, знак се ставља на паковање и на пратеће документе.

Комад или склоп из става 2. овог члана морају да буду потпуни или у стању које допушта завршно оцењивање као што је описано у тачки 3.2. Прилога I.

Знак усаглашености није потребно ставити на сваки појединачни део опреме под притиском који сачињавају склоп. Појединачни елементи опреме под притиском на које је постављен знак усаглашености приликом уградње у склоп задржавају тај знак.

Знак усаглашености ставља се пре него што су опрема под притиском или склоп стављени на тржиште.

Уз знак усаглашености мора се навести и идентификациони број именованог тела за оцењивање усаглашености у фази контроле производње према захтевима овог правилника.

Идентификациони број именованог тела мора да постави само тело, или произвођач односно његов овлашћени представник, према упутствима тог тела.

Након знака усаглашености и по потреби идентификационог броја из става 8. овог члана може да се стави било која друга ознака којом се означава посебан ризик или употреба

IV ЗАХТЕВИ ЗА ИМЕНОВАЊЕ ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ, ТЕЛА ЗА НЕРАСТАВЉИВЕ СПОЈЕВЕ И КОНТРОЛНОГ ТЕЛА КОРИСНИКА

Захтеви које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености и именовано тела за нерастављиве спојеве

Члан 20.

Министар надлежан за послове енергетике, у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и посебним прописом донетим на основу тог закона којим се прописује начин именовања тела за оцењивање усаглашености, именује тело за оцењивање усаглашености и именовано тело за нерастављиве спојеве.

Да би било именовано за обављање послова оцењивања усаглашености из овог правилника, тело за оцењивање усаглашености, односно тело за нерастављиве спојеве мора да испуни следеће захтеве:

1) Тело за оцењивање усаглашености мора да има статус правног лица регистровано у Републици Србији.

2) Тело за оцењивање усаглашености мора да буде независно од свих страна заинтересованих за резултате оцењивања усаглашености („трећа страна“) и независно од организације и опреме под притиском или склопова чију усаглашеност оцењује.

Тело за оцењивање усаглашености које је члан пословног или професионалног удружења које представља организације укључене у активности пројектовања, производње, снабдевања, склапања, коришћења или одржавања опреме под притиском или склопова чију усаглашеност оцењује, може бити именовано под условом да докаже своју независност и одсуство сукоба интереса.

3) Тело за оцењивање усаглашености, његов директор, односно чланови извршног одбора директора, извршни директори или чланови надзорног одбора и сл. тог тела (у даљем тексту: највише руководство), као и запослена и друга лица ангажована за спровођење активности оцењивања усаглашености (у даљем тексту: особље) не смеју да буду пројектанти, произвођачи, испоручиоци, инсталатери, купци, корисници или одржаваоци опреме под притиском или склопова чију усаглашеност оцењују, нити смеју да буду заступници било које од тих страна. Овим се не доводи у питање употреба опреме под притиском или склопова који је неопходан за рад тог тела или употреба опреме под притиском или склопова у личне сврхе.

Највише руководство тела за оцењивање усаглашености, као и његово особље не смеју да буду директно укључени у активности пројектовања, производње, испоруке, инсталирања, коришћења или одржавања предметне опреме под притиском или склопова, нити да буду заступници било које стране укључене у те активности. Они не смеју да спроводе активности које би могле да утичу на њихово просуђивање и интегритет у вези са пословима оцењивања усаглашености за које су именована, што се нарочито односи на пружање консултантских услуга.

Тело за оцењивање усаглашености мора да обезбеди да активности његових зависних друштава или подизвођача не угрожавају поверљивост, објективност и непристрасност у спровођењу активности оцењивања усаглашености.

4) Тело за оцењивање усаглашености и његово особље дужно је да спроводи активности оцењивања усаглашености са највишим степеном професионалног интегритета и са неопходном техничком компетентношћу у одређеној области и не сме да буде изложено било каквим притисцима или другим разлозима и утицајима, посебно финансијским, који би могли да утичу на доношење одлуке и резултате спроведених активности оцењивања усаглашености, нарочито од стране лица или група лица које су заинтересоване за резултате тих активности.

5) Тело за оцењивање усаглашености мора да буде компетентно за спровођење активности оцењивања усаглашености у складу са чланом 15. или чланом 16. или тачкама 3.1.2. и 3.1.3. Прилога I за које тражи именовање, без обзира да ли те активности обавља то тело или се те активности обављају под његовом одговорношћу.

За сваку врсту или категорију опреме под притиском, као и за сваки поступак оцењивања усаглашености, за које тело за оцењивање усаглашености тражи именовање, то тело, и пре и после именовања, мора да има на располагању:

(1) особље са техничким знањем, као и довољним и одговарајућим искуством за обављање послова оцењивања усаглашености;

(2) описе процедура у складу са којима се спроводи оцењивање усаглашености, при чему мора да се обезбеди транспарентност, као и старање о истоветној примени тих процедура. Такође, тело за оцењивање усаглашености мора да има и да примењује правила и процедуре којима су јасно разграничене активности оцењивања усаглашености које спроводи у својству именованог тела и активности које спроводи у другом својству или било које друге активности;

(3) процедуре за извршавање активности оцењивања усаглашености које узимају у обзир одговарајуће аспекте организације испоручиоца и производа чију усаглашеност оцењује, као што су: величина, делатност и структура испоручиоца, ниво сложености технологије предметног производа, масовна или серијска природа производног процеса.

Тело за оцењивање усаглашености мора да има и да примењује одговарајућу процедуру којом је уредило поступак одлучивања по приговорима на рад тог тела и донете одлуке.

Тело за оцењивање усаглашености мора да располаже свим неопходним средствима како би могло да, на одговарајући начин, обавља техничке и административне послове у вези са активностима оцењивања усаглашености, као и да има приступ свој неопходној опреми или објектима.

6) Особље задужено за обављање послова оцењивања усаглашености, мора да има и:

(1) одговарајуће стручно и техничко образовање и радно искуство, односно одговарајућу техничку и стручну обуку која обухвата све активности оцењивања усаглашености у вези са којима је тело именовано;

(2) одговарајуће познавање захтева за оцењивање које спроводи и овлашћење за обављање тих оцењивања;

(3) одговарајуће познавање и разумевање битних захтева из Прилога 1 овог правилника, релевантних српских стандарда са списка стандарда и релевантних одредаба закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописа који су донети на основу тог закона, посебно прописа којима се обезбеђује усклађеност са хармонизованим законодавством Европске уније;

(4) способност припреме исправа о усаглашености, записа и извештаја о извршеним активностима оцењивања усаглашености у складу са овим правилником.

7) Непристрасност тела за оцењивање усаглашености, односно његовог највишег руководства и особља које спроводи активности оцењивања усаглашености мора да буде гарантована.

Зараде, накнаде, односно награде особља које спроводи активности оцењивања усаглашености не смеју да зависе од броја обављених оцењивања, нити од резултата таквих оцењивања.

8) Тело за оцењивање усаглашености мора да има закључен уговор о осигурању од одговорности за штету од професионалне делатности.

9) Тело за оцењивање усаглашености и његово особље морају да поштују поверљивост података и информација у вези са оцењивањем усаглашености, у складу са законом. Овим се не доводе у питање обавезе које тело за оцењивање усаглашености има према надлежним органима. Права својине штите се у складу са законом.

10) Тело за оцењивање усаглашености мора да учествује у релевантним активностима организација за стандардизацију и активностима група које се оснивају са циљем обезбеђивања координације именованих и/или пријављених тела, односно да обезбеди да његово особље које спроводи активности оцењивања усаглашености буде упознато са активностима тих организација и група. Именовано тело, по правилу, примењује смернице и друге акте група за координацију именованих и/или пријављених тела, у циљу конзистентног и једнако квалитетног обављања послова и спровођења активности оцењивања усаглашености.

Захтеви које мора да испуни контролно тело корисника

Члан 21.

Да би било именовано за обављање послова оцењивања усаглашености из овог правилника, контролно тело корисника мора да испуни следеће захтеве:

1) Контролно тело корисника мора да има статус правног лица регистровано у Републици Србији.

2) Контролно тело корисника мора да буде препознатљиво на нивоу организације, а унутар групације чији је део, и мора да користи начине за извештавање којима се обезбеђује и доказује његова непристраност;

3) Контролно тело корисника, његов директор, односно чланови извршног одбора директора, извршни директори или чланови надзорног одбора и сл. тог тела (у даљем тексту: највише руководство), као и запослена и друга лица ангажована за спровођење активности оцењивања усаглашености (у даљем тексту: особље) не смеју да буду пројектанти, произвођачи, испоручиоци, инсталатери, купци, корисници или одржаваоци опреме под притиском или склопова чију усаглашеност оцењују, нити смеју да буду заступници било које од тих страна. Овим се не доводи у питање употреба опреме под притиском или склопова који је неопходан за рад тог тела или употреба опреме под притиском или склопова у личне сврхе.

Највише руководство контролног тела корисника, као и његово особље не смеју да буду директно укључени у активности пројектовања, производње, испоруке, инсталирања, коришћења или одржавања предметне опреме под притиском или склопова, нити да буду заступници било које стране укључене у те активности. Они не смеју да спроводе активности које би могле да утичу на њихово просуђивање и интегритет у вези са пословима оцењивања усаглашености за које су именована, што се нарочито односи на пружање консултантских услуга.

4) Контролно тело корисника и његово особље дужно је да спроводи активности оцењивања усаглашености са највишим степеном професионалног интегритета и са неопходном техничком компетентношћу у одређеној области и не сме да буде изложено било каквим притисцима или другим разлозима и утицајима, посебно финансијским, који би могли да утичу на доношење одлуке и резултате спроведених активности оцењивања усаглашености, нарочито од стране лица или група лица које су заинтересоване за резултате тих активности.

5) Контролно тело корисника мора да буде компетентно за спровођење активности оцењивања усаглашености у складу са чланом 17. за које тражи именовање, без обзира да ли те активности обавља то тело или се те активности обављају под његовом одговорношћу.

За сваку врсту или категорију опреме под притиском, као и за сваки поступак оцењивања усаглашености, за које контролно тело корисника тражи именовање, то тело, и пре и после именовања, мора да има на располагању:

(1) особље са техничким знањем, као и довољним и одговарајућим искуством за обављање послова оцењивања усаглашености;

(2) описе процедура у складу са којима се спроводи оцењивање усаглашености, при чему мора да се обезбеди транспарентност, као и старање о истоветној примени тих процедура. Такође, контролно тело корисника мора да има и да примењује правила и процедуре којима су јасно разграничене активности оцењивања усаглашености које спроводи у својству контролног тела корисника и активности које спроводи у другом својству или било које друге активности;

(3) процедуре за извршавање активности оцењивања усаглашености које узимају у обзир одговарајуће аспекте организације испоручиоца и производа чију усаглашеност оцењује, као што су: величина, делатност и структура испоручиоца, ниво сложености технологије предметног производа, масовна или серијска природа производног процеса.

Контролно тело корисника мора да има и да примењује одговарајућу процедуру којом је уредило поступак одлучивања по приговорима на рад тог тела и донете одлуке.

Контролно тело корисника мора да располаже свим неопходним средствима како би могло да, на одговарајући начин, обавља техничке и административне послове у вези са активностима оцењивања усаглашености, као и да има приступ свој неопходној опреми или објектима.

б) Особље задужено за обављање послова оцењивања усаглашености, мора да има и:

(1) одговарајуће стручно и техничко образовање и радно искуство, односно одговарајућу техничку и стручну обуку која обухвата све активности оцењивања усаглашености у вези са којима је тело именовано;

(2) одговарајуће познавање захтева за оцењивање које спроводи и овлашћење за обављање тих оцењивања;

(3) одговарајуће познавање и разумевање битних захтева из Прилога 1 овог правилника, релевантних српских стандарда са списка стандарда и релевантних одредаба закона којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописа који су донети на основу тог закона, посебно прописа којима се обезбеђује усклађеност са хармонизованим законодавством Европске уније;

(4) способност припреме исправа о усаглашености, записа и извештаја о извршеним активностима оцењивања усаглашености у складу са овим правилником.

7) Непристрасност контролног тела корисника, односно његовог највишег руководства и особља које спроводи активности оцењивања усаглашености мора да буде гарантована.

Зараде, накнаде, односно награде особља које спроводи активности оцењивања усаглашености не смеју да зависе од броја обављених оцењивања, нити од резултата таквих оцењивања.

8) Контролно тело корисника мора да има закључен уговор о осигурању од одговорности за штету од професионалне делатности.

9) Контролно тело корисника и његово особље морају да поштују поверљивост података и информација у вези са оцењивањем усаглашености, у складу са законом. Овим се не доводе у питање обавезе које контролно тело корисника има према надлежним органима. Права својине штите се у складу са законом.

10) Контролно тело корисника мора да учествује у релевантним активностима организација за стандардизацију и активностима група које се оснивају са циљем обезбеђивања координације именованих и/или пријављених тела, односно да обезбеди да његово особље које спроводи активности оцењивања усаглашености буде упознато са активностима тих организација и група. Контролно тело корисника, по правилу, примењује смернице и друге акте група за координацију именованих и/или пријављених тела, у циљу конзистентног и једнако квалитетног обављања послова и спровођења активности оцењивања усаглашености.

Претпоставка о испуњености захтева за именовано тело

Члан 22.

Претпоставља се да тело за оцењивање усаглашености које докаже испуњеност захтева одговарајућих српских стандарда или делова тих стандарда, испуњава и захтеве из чл. 20. и 21. овог правилника, у мери у којој су ти захтеви обухваћени наведеним стандардима.

Одговарајући српски стандарди из става 1. овог члана су српски стандарди којима су преузети релевантни хармонизовани стандарди који садрже захтеве за тела за оцењивање усаглашености.

Захтеви за именовано тело у вези са његовим подизвођачима

Члан 23.

Уколико именовано тело за оцењивање усаглашености, тело за нерастављиве спојеве и контролно тело корисника повери подизвођачу или зависном привредном друштву обављање одређених активности у вези са оцењивањем усаглашености, за које је то тело именовано, у земљи или иностранству, именовано тело обезбеђује да тај подизвођач испуњава захтеве из чл. 20. и 21. овог правилника и доказе о томе чува и ставља на располагање надлежном министру у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Именовано тело за оцењивање усаглашености, тело за нерастављиве спојеве и контролно тело корисника које поверава одређене активности у вези са оцењивањем усаглашености подизвођачу или зависном привредном друштву, има пуну одговорност за обављање тих поверених активности.

Обављање одређених активности у вези са оцењивањем усаглашености може се поверити подизвођачу или зависном привредном друштву искључиво уз сагласност подносиоцу захтева.

Именовано тело за оцењивање усаглашености, тело за нерастављиве спојеве и контролно тело корисника мора да стави на располагање надлежном министарству

одговарајуће доказе који се односе на оцењивање квалификација подизвођача или зависног привредног друштва и послова које обављају у складу с члановима 15, 16, 17. или тач. 3.1.2. и 3.1.3. Прилога I.

Члан 24.

Министарство надлежно за послове енергетике обезбедиће размену искустава, координацију у раду и сарадњу између именованих тела за оцењивање усаглашености, тела за нерастављиве спојеве и контролних тела корисника.

V УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Члан 25.

Овај правилник је усклађен са Директивом 2014/68/ЕУ Европског парламента и Савета од 15. маја 2014. године о усаглашавању прописа држава чланица о стављању на тржиште опреме под притиском.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Одредба члана 16. овог правилника примењује се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

До дана приступања Републике Србије Европској унији министарство надлежно за послове енергетике објављује листу одобрених материјала којом се преузима листа европских одобрења за материјале објављена у Службеном листу Европске уније.

Од дана ступања на снагу потврђеног међународног уговора о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа са Европском унијом (АСАА споразум), у овом правилнику, речи: "декларација о усаглашености" имаће значење: "ЕЗ декларација о усаглашености"; речи: "знак усаглашености" имаће значење: "СЕ знак"; речи: "Преглед типа" имаће значење: "ЕЗ преглед типа"; а речи: "Сертификат о прегледу типа" имаће значење: "ЕЗ сертификат о прегледу типа".

Ако уговор из става 3. овог члана не буде закључен, значење речи: "Декларација о усаглашености", "знак усаглашености", "Преглед типа" и "Сертификат о прегледу типа" из става 3. овог члана примењује се до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији усаглашеност опреме под притиском са захтевима за пројектовање и производњу према овом правилнику обавља ће само тела за оцењивање усаглашености пријављена Европској комисији.

Означавање усаглашености опреме и склопова под притиском од дана почетка примене овог правилника до дана приступања Републике Србије Европској унији обавља се стављањем Српског знака усаглашености у складу са Уредбом о начину спровођења оцењивања усаглашености, садржају исправе усаглашености, као и о облику, изгледу и садржају знака усаглашености којем је придодат идентификациони број тела које спроводи оцену усаглашености према захтевима овог правилника.

Од дана приступања Републике Србије Европској унији означавање усаглашености опреме и склопова под притиском према захтевима овог правилника обавља се стављањем знака усаглашености према облику датом у Прилогу V.

Члан 27.

Даном почетка примене овог правилника престаје да важи Правилник о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском ("Службени гласник РС", број 87/11).

Члан 28.

Тела за оцењивање усаглашености која су именована у складу са прописом из члана 27. овог правилника, обављају послове оцењивања усаглашености, у складу са чланом 15. овог правилника, до окончања поступка именовања у складу са овим правилником.

Тела за оцењивање усаглашености из става 1. овог члана, могу да органу надлежном за именовање поднесу захтев за именовање у складу са овим правилником најкасније шест месеци од дана почетка његове примене.

Тела за оцењивање усаглашености из става 1. овог члана, која не поднесу захтев за именовање у року из става 2. овог члана, односно тела за оцењивање усаглашености за која орган надлежан за именовање, по поднетом захтеву, утврди да не испуњавају захтеве из овог правилника, неће моћи да обављају послове оцењивања усаглашености као именована тела у складу са овим правилником.

Исправе о усаглашености које су, до дана почетка примене овог правилника, тела из става 1. овог члана издала са роком важења, важе до истека рока на који су издате, а исправе о усаглашености које су та тела, на основу прописа из члана 27. овог правилника, издала без рока важења, важе годину дана од дана почетка примене овог правилника.

Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. јула 2022. године.